

**Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов**

**Програма розвитку
кафедри англійської філології
на 2023-2028 рр.**

Львів 2023

Версія Е4

Основні напрями роботи кафедри англійської філології Львівського національного університету ім. Івана Франка на 2023 - 2028 роки

У діяльності кафедри керуватися принципами **ефективної інтенсифікації**, деформалізації, **поваги до часового ресурсу викладачів**, консенсусності та солідарності у колективі, максимального творчого розкриття кожного викладача та студента.

Забезпечувати використання сукупного потенціалу викладачів усіх поколінь, синтез традиційних та нових науково-методичних напрацювань кафедри, оновлювальне конкурентоздатне наповнення навчально-програмних продуктів, акредитаційно-ліцензійні умови (ОП бакалавра 2020 р., особливо **ОП магістра 2023 р.**) надання профільних освітніх послуг.

Домогтися використання **усіх, зокрема віртуальних, можливостей** аквізиції англійської мови у контексті розширеного занурення у мовний матеріал та створення імітативно-природного життєздатного мовного середовища (**студентоцентрична освітня екосистема**) з інвентарними, перцептивними та комунікативними форматами його реалізації. Засвоєння англійської мови все більше виходить за рамки звичного аудиторного предмета у бік суспільно-пізнавальної релевантності, тривалої і багатой різноформатної комунікативної практики.

Видаються важливими усі зусилля, які були б спрямовані у бік **детривіалізації та контентизації** наскрізної методично-наукової підготовки студентів на трьох освітніх рівнях та пристосовані до **професійного** зростання студента у галузі саме англістики.

Контингент студентів та викладачів

Контингент ОР бакалавра та ОР магістра складає понад вісімсот студентів першої мови та приблизно 200 студентів другої мови.

Прийом іноземних студентів був зупинений пандемією та війною. Проте він може відновитися.

Викладацький контингент у цей час складає 50 ставок; понад половина викладачів із науковими ступенями та вченими званнями (два атестати професора, один диплом доктора, понад 20 атестатів доцента, понад 30 дипломів кандидата наук). Кафедра також веде підготовку аспірантів.

Домогтися захисту низки раніше розпочатих (до п'яти) кандидатських дисертацій, раніше розпочатих та нових PhD дисертацій, а також принаймні чотирьох докторських дисертацій.

Плекати **культуру тривалого мовного зростання, а також прагнення успішної науково-методичної кар'єри викладачів.**

Навчально-методична та наукова робота

Основна мета діяльності кафедри полягає у якнайширшому, психологічно сприятливому, розкритті мовного хисту та навчального потенціалу кожного студента, а також методичного, наукового та ужитково-практичного потенціалу кожного викладача, як ефективного та освіченого англіста.

Збагачувати та примножувати досвід викладання, здобутий колективом під час пандемії, оптимізувати пропорції аудиторного та динамічного віддалено-очного навчання, розширити запровадження сучасних підручників з мультимедійними корекційно-керованими платформами контрольованої самостійної роботи, можливостей новітнього глобального освітнього (зокрема ChatGPT-стимульованого та іншого) диверсифікованого інструментарію.

Рационалізація використання освітніх можливостей ОП бакалавра

Дотримуватись викладання першої іноземної мови на освітньому рівні *бакалавра* у взаємно доповнювальних аспектах із змінними (залежно від семестрів) конфігураціями та фокусуваннями в усереднених академічних групах, поділених на дві підгрупи двох рівнів готовності з елементами програмової вирівнювальності та контингентної трансферності.

Мовленнєві компетентності кожного студента формують декілька спеціалізованих викладачів водночас та упродовж усього часу його навчання.

Викладання першої іноземної мови у форматі мастеркласів та багатой палітри сучасних оновлювальних вибіркового, інтегрованих у дослідницьку практику, спецкурсів на освітньому рівні *магістра*.

Більший нагалос на вирівнювальних та, особливо, **вступно-орієнтаційних форматах роботи** зі студентами ОР бакалавра на першому курсі (3 години з аудиторної сітки 11 годин щотижня: **2 год. на вирівнювання, 1 год. на орієнтацію**).

Оперативність у реалізації основних цілей ОП бакалавра у форматі денного навчання з огляду на помічену тенденцію раннього працевлаштування студентів та, як наслідок, частого переходу студентів на заочне відділення після 6 та 7 семестрів ОП бакалавра.

Пошук і впровадження **нових навчальних ресурсів** до аспектів вивчення основної мови. Розширювати залучення неперепарованого мовного матеріалу та сучасних стрімко змінюваних середовищ методичного забезпечення, **зокрема платформових підручників з комплексних навичок мовлення та граматики.**

Продумати частково наскрізні аспекти викладання практики англійської мови з елементами OLL які на підставі **культивування диференційованих зацікавлень студентів, стануть основою для їхньої самостійної роботи з вдосконалення навичок репродуктивних та продуктивних загалом з**

послідовним переходом за формулою СПЕРШУ АУДІОВАННЯ ПОТІМ МОВЛЕННЯ видів мовленнєвої діяльності.

Нормативні курси

Оновлювальне викладання нормативних лекційних курсів ОР бакалавра із залученням різнопластової літератури, з елементами міждисциплінарності та міжмовності, а також продуманими можливостями глибшого проникнення до їхньої проблематики для зацікавлених студентів. Оперативна та оновлювальна навчально-методична підтримка лекційних курсів у форматі пост-підручничкового забезпечення, науково-дослідної тематики лектора та привченості студентів до аналізу матеріалу та його узагальнення.

Залучення до викладання та особливо самостійної роботи студентів інформаційного потенціалу публічних вебінарів, відкритих (міні)лекцій, віртуального лінгвістичного кампусу, відомих та нових популяризаторів лінгвістичних знань та постатей соціально-медійної аквізиції англійської мови та знань про англійську мову у світовому (само)освітньому просторі (OLL+).

Вибіркові курси

Апробація множинних (“ 7+” варіантів з огляду на кількість наших груп та зміни розширення для інших ОП факультету) стрижнево-блокових (останнє – за вибором студентів із запропонованої низки доповнювальних альтернатив) форматів вибіркових дисциплін за однією із кафедральних мікроспеціалізацій відповідних викладачів: усна компетенція (2 сем.), нормативна граматики (2 сем.), варіантно-імітативна та рецептивна просодика (3 сем.), вступ до текстології (3 сем.), письмо (4 сем.), вступ до вивчення мови ЗМІ (4 сем.), ресурси мовних компетентностей та розширення навичок (5 сем.), ділова мова у форматах та середовищах (6 сем.), мовленнєва діяльність і переклад з виходом у відновлену від довшого часу перекладацьку практику (7 сем.), жанри мовлення та стратегії комунікації (8 сем.), спеціальні дискурси (8 сем.).

Посилити наскрізність наукової складової у підготовці бакалаврів через два блоки вибіркових спеціальних лінгвістичних дисциплін, зосереджених у 5 та 6 семестрах. Частково базувати їх на усталених наукових напрямках на кафедрі, зокрема на науковій проблематиці вивчення типів текстів, наратології, парадигмах лінгвістичного аналізу та філологізації загальної підготовки фахівця з англійської мови (проф. Іван Бехта). Переглянути оцінювання з вибіркових дисциплін 5, 6 та 7 семестрів у нестрижневих (кластерних) блоках ОП у бік запровадження диференційованого заліку.

Оновлення вибіркових дисциплін, можливості поєднаного ведення вибіркових дисциплін із зміщеними та поєднаними обсягами аудиторно-

дистанційної (з викладачем) та самостійної роботи (ДВВ на 32 години та під-ДВВ на 16 годин), що дасть **БІЛЬШЕ ВИБІРКОВИХ КУРСІВ.**

Інтеграція текстів до навчального процесу та розширення текстових середовищ

Збагачення інтегративних можливостей викладання відповідних курсів і аспектів англійської мови та загального і вибіркового курсів англійських національних літератур, зокрема завдяки програмі з читання та **читання+** (звична лектура, deep reading, аудіоверсії та медіаадаптації, конфронтативна впізнаваність та вертикальні контексти).

У блоці нормативних та вибіркового дисциплін спрямованих на вивчення текстів (стилістика, вибірковий стрижнево-варіативний курс вступу до текстології, а також автономні курси з поезії, драми, лінгвістики тексту, аспекти з хрестоматійного (1-4 сем) та домашнього читання (5-8 сем), спрямовувати текстову охопність на широку палітру літературно-художніх текстів та **розширену документалістику.** Водночас досягнути нової, повнішої інтеграції англійських літератур, деякі з них не були охоплені практикою викладання. Додати впізнаваності студентом літературно-художніх та інших текстів різноманітної типології, статусності та авторства. Зміцнити стрижневу складову викладання текстів англійської та американської літератури. Посилити текстову представленість під час викладання масмедійних аспектів мови у 5-8 сем.

Заочне навчання

Для покращення умов аквізиції першої та другої мови **розвести заняття з семестрових сесій** на відповідні підсесії на середину вересня, середину листопада та січень – початок лютого у першому семестрі та середину березня, кінець квітня – початок травня та червень у другому семестрі (без збільшення годин) з ефективним поєднанням аудиторного та віддалено-очного форматів занять. Підтримувати узгодженість щодо смислового наповнення вибіркової частини ОП кафедри під час реалізації заочної форми навчання. Передбачити **можливість** для зацікавлених студентів **відвідувати складові вибіркового дисциплін, які не увійшли до пропозиції з огляду на значно менший контингент заочників (певне зближення форм навчання).**

Пропонувати **адаптивні індивідуальні траєкторії студентам,** які одночасно навчаються на інших освітніх програмах.

Професіоналізація контингенту студентів заочної форми у контексті дуальної освіти.

Адаптивна програма переходу студентів на заочну форму навчання з інших філологій.

Викладання другої мови

Вдосконалити принципи формування груп та викладання другої мови з огляду на умови формування контингенту студентів на кафедрах німецької, класичної та французької і іспанської філології.

Продумати можливості вирівнювального викладання англійської мови як другої у сукупному контингенті студентів вказаних кафедр факультету, можливості інтегративного викладання та засвоєння двох мов, зокрема у міжпрограмних та поза-ОП форматах. Розширити вже апробований формат зведених воркшопів з практикування спонтанно-підготованого та спонтанного мовлення студентів англійською та іспанською, англійською та французькою та англійською і німецькою мовами з трансмовністю у навчальному перформансі та/або матеріалах (ресурсах) для поживлення процесу аквізиції та конструктивної інтеркаляції першої та другої мов у випадках відповідних студентів.

Випрацювати баланс загальномовної та зосередженої на спеціальності підготовки при викладанні англійської мови на відділенні класичної філології, практикувати трансферність сильніших студентів до груп з вивчення англійської мови як першої іноземної на 1-3 курсах. Просити про більш препароване викладання латини у контексті потреб фахівця-англіста.

Збагачені та розширені професійні кваліфікації та вміння, профорієнтаційна робота: практики

Динамічна орієнтаційна оцінка досягнутих рівнів підготовленості студентів до професіоналізації. Філософія базування професійних вмінь на глибинних мовних компетентностях випускників кафедр.

Запровадження низки практично зорієнтованих вибіркового модулів для кращої підготовки студентів у непедагогічних сферах, як-от комунікації, перекладі, реферуванні, інформаційних забезпеченнях та аналізі тощо. Уведення перекладацьких практик. Водночас посилити підготовку зацікавлених студентів до роботи у сфері викладання.

Всебічне змістове збагачення фокусу підготовки до праці викладача англійської мови. Більший наголос на аспекти лінгводидактики (7 сем.) та диверсифікацію педагогічної практики.

Скерувати підготовку студентів у галузі викладання англійської мови для потреб українського суспільства, та водночас для розширених контекстів реалізації викладання у віртуальних, інституційних чи навіть географічних просторах.

Вдосконалювати систему практик за рахунок їх деформалізації та кращої готовності студентів; в частині шкільної практики, дієвої

орфоепічної корекції студентів впродовж попереднього навчання, особливо перед педагогічною практикою та на початковому етапі практики, створенні відеотеки фрагментів проведених студентами занять з орієнтаційним потенціалом для майбутніх практикантів; у перекладацьких практиках, створення відеотеки фрагментів синхронного перекладу, а також зразків редагування цільового тексту під час використання застосунків (не)автоматичного перекладу.

Запровадження подвійної бази та формату педагогічної практики для збагачення досвіду практиканта, розширення часу проведення занять поза мінімальною тривалістю практики.

Відновити розпочаті перед пандемією пілотні проєкти для НУШ, як-от ТВ- та TPR-based learning, drama in the classroom.

Пропонувати проєкти у школах з перспективою долучитися до профорієнтаційної роботи серед випускників цих шкіл на користь вступної кампанії і набору студентів. Скординовувати такі зусилля між студентами кафедр німецької, французької та іспанської, а також класичної філології як формат професіоналізації вивчення ними англійської мови.

Формування у зацікавлених студентів перекладацьких компетентностей та умінь праці перекладача щодо різних типів перекладу під час основних та додаткових форматів практик.

Диверсифікація напрямів підготовки повинна спричинити розширення стейкхолдерів ОП та роботодавців випускників за ліцензійними умовам ОП.

Науково-дослідна робота студентів

Вчасно спрямувати студента на тематику двох курсових робіт (з мови, 6 сем., та методики, 7 сем.); заохочувати виконання курсової роботи у форматі дослідницького проєкту, який покликаний передусім збагатити практичні мовні компетентності та навички наукового письма, самоорієнтацію у дослідницьких ресурсах та літературі, хист наукової аргументації. Змінити спосіб подачі курсової роботи через творення віртуального середовища її виконання та обговорення, можливо, на спеціальному форумі під час виконання та при підготовці до захисту для частини студентів, які зацікавлені у виході за межі реферування та виробленні початкових практичних умінь дослідника.

Запровадити обмін досвідом виконання курсових робіт між студентами різних ОП факультету, зокрема на збіжну чи зіставну тематику.

Заохочувати апробацію результатів дослідницької роботи студентів у публікаціях. Заохочувати участь студентів у дослідницьких краудпроєктах кафедри у широкому діапазоні проблематики за погодженням з керівниками студентської наукової роботи.

Раціоналізація використання освітніх можливостей ОП магістра

Активізувати мотиваційні та профорієнтаційні форми роботи серед бакалаврів, спрямовані на ріст контингенту магістрів. Адапційна програма для магістрів, які навчалися за іншими ОП бакалавра.

Запровадити блок навчальних дисциплін у третьому семестрі магістратури: актуальні аспекти прикладної англістики, переддипломний семінар, збагачений формат викладання другої мови.

Розширити представлення наукових напрямів кафедри в основному нормативному курсі ОП магістра “Актуальні проблеми англістики”.

Збільшити на 1 год. щотижня, що становить 25% аудиторного часу, заняття з основної мови.

Державна атестація

Випрацювати принципи та методику запровадження комплексного державного екзамену на ОР бакалавра за моделлю “three in one” з наголосом на досягнутих навичках (accomplishment format) практичного володіння двома іноземними мовами, на впізнаваності літературно-художніх та суміжних текстів, на навичках їхнього аналізу та розуміння суспільно-вартісних вимірів літературно-історичних процесів.

Апробувати нові інтерактивні формати ведення переддипломного семінару, які мають на меті збагачення методики підготовки та поглиблення рівня дипломних робіт, підвищення критеріїв академічної доброчесності. Запропонувати оновлений формат з другої та першої мов під час викладання та державної атестації (ЕКу з другої мови) на освітньому рівні магістра.

Дослідницькі проєкти та міжнародна співпраця

Апробувати міжнародну фінансовану програму в форматі Erasmus+ R1 “English Students’ Ecology Project” (на розгляді у Єврокомісії) у співпраці з партнерами з Туреччини (координатор), Албанії, Болгарії та Румунії. Заохочувати культуру розширеної мовної аквізиції та її ресурсного і когнітивного (розширеного до новітніх аспектів) забезпечення.

Підтримувати попередні проєкти за участю кафедри: Ukrainian Learner Corpus; Global Partners in Education; Students’ Theatre and Acting in English; Українська Вікіпедія; Український TED, Electronic Lexicography and Lexical Groups (розширення проєкту LUMPY), а також Learner’s Proficiency

Record Portfolio, (the BBC) Listening Virtual Hub, Speaking Starter through Talking to Buildings in Lviv, English Teaching Apprentice та ін.

Пропонувати нові проєкти, зокрема з ініціативи студентів, у рамках перекладацької (8 сем.) та виробничої перекладацької (3 сем. магістр.) практик, сприяти оперативному удоступненню українською та англійською цільовими мовами суспільно релевантних контентів з тематики широкої україніки, суспільного психічного здоров'я і добробуту, посттравматичних адаптацій, відбудови країни, аспектів реабілітації поранених, євроінтеграції, різноманітного інновативного розвитку (медицини, науково-технічного та цифрово-інформаційного прогресу, здорового способу життя тощо).

Враховувати у викладанні результати етично проведеної оцінки та дослідження навчальних здобутків студентів: вимірювання лексичного запасу та перифрастичної (синонімічної) готовності, саморегуляції рівневої комунікативної ефективності, дієвості ментальних мовних протоколів в усному перформансі чи перекладі.

Заохочувати проєкти вивчення історії української англістики та української англійської дидактики. Тут можлива низка проєктів, зокрема із залученням до пошукової роботи студентів.

Зосередити більшу увагу на наскрізному формуванні різноформатних (зокрема і двомовних) навичок письма та генерування власних, реферованих і перекладних текстів.

Розширити інтеграцію даних самоаналізу до тематики наукової роботи.

Видавати передбачені умовами ліцензування видання за авторства викладачів кафедри, зокрема у виданнях факультету (**поновлення вісника ЛНУ, серія іноземні мови**), наукові монографії, посібники для студентів.

Вдосконалити інститут стажування викладачів, заохочувати виконання спільних міжінституційних проєктів, спільних публікацій, форумів міжінституційного спілкування, шукати інші подібні формати. Запрошувати вчених з іноземних та українських університетів для читання монографічних одноразових лекцій та мінікурсів, особливо у дистанційному форматі. Намагатись подолати дефіцит продуктивних контактів науково-методичного обміну з навчальними закладами англомовного світу. Заохочувати участь викладачів, аспірантів та студентів у програмі Erasmus та особливо інших формах співпраці з попередніми та новими партнерами (Otto Friedrich Universitaet Bamberg, PWSZ Nysa, PWSZ Krosno, Uniwersytet Śląski, University of Birmingham, Gainesville University, Ludwig Maximilian Universitaet Muenchen, Ягеллонським (Краків), Варшавським, Вроцлавським та Жешівським університетами, іншими закладами).

Випрацювати стандарти навчального плану та модель отримання подвійного диплому з польськими університетами для зацікавлених студентів

Кафедра та університет

Надання цілорічних мовних послуг для науково-видавничих та комунікативних потреб університету під час та в рахунок практик студентів, зокрема ESP та CLIL практикумів для зацікавлених кафедр.

Відновити **перервані пандемією зусилля** щодо потреби університету в англомовних навчальних програмах, домогтися запровадження елементів українсько-англійської інформаційно-ресурсної трансмовності (translanguaging) та інтегративного мовно-предметного (CLIL) викладання у читанні окремих загальноосвітніх дисциплін. На цих засадах пропагувати творення тимчасових потоків наших студентів та студентів інших факультетів (із можливим взаємним мовно-предметним збагаченням) для англізації вивчення загальноосвітніх дисциплін чи окремих модулів, зокрема у форматах англомовних дебатів, форумів, інтерв'ю тощо.

Дбати під час викладання загальноосвітніх курсів, що читаються українською мовою, передусім про мовленнєве та термінологічно-понятійне зростання студентів, яке необхідне для професійної кваліфікації майбутнього філолога. **Залучати відповідну термінографію до практичної мовної підготовки при реалізації компонентів ОП. Створити для цього на кафедрі консультативно-адаптивний супровід у рамках вибіркової дисципліни 6-го семестру “Термінологія та галузеві” підмови.**

У співпраці з філологічним факультетом випрацювати способи зацікавлення студентів спільною та розширеною філологічною проблематикою (англо-українські мовні (не)паралелі; східні мови та Asian Englishes; поєднані компетентності вчителя української та англійської мови у середній школі; міжлітературні взв'язи та паралелі; у співпраці з кафедрою світової літератури для зацікавлених студентів поєднані компетентності вчителя англійської мови та світової літератури.

Просити про більшу адресність та практичність у викладанні дуже потрібного курсу української мови щодо практичної корекції узусу студентів, усвідомлення граматичної структури та сигніфікативної самотності, засвоєння практичної пунктуації, практичного (само)редагування творених студентами (мікро)текстів українською мовою.

Спільне зосередження на мові ЗМІ та масмедійній комунікації з ОП з журналістики, політології, міжнародних відносин.

Прикінцеві зауваги

Прийняти як доцільну оптимізаційно-самоврядну покурсову модель уточнення розкладу занять з предметів кафедри **із органічним вплетенням позитивного досвіду віддалено-очного викладання**, що дасть можливість вивільнити час викладачів для ефективнішої підготовки до проведення занять, забезпечить **БІЛЬШУ ЧАСОВУ ТА МЕТОДИЧНО-РЕСУРСНУ ГНУЧКІСТЬ ЗАНЯТЬ**, більші можливості ведення наукових досліджень, а також покращить можливості та доцільність аудиторної частини викладання.

Домогтися імплементації у роботі кафедри форматів дієвого е-офісу.

Дотримуватися ПРИНЦИПУ ВІДКРИТОСТІ ДО ЗАДУМІВ ТА СТВОРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ЇХНЬОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ під час різноаспектної діяльності колективу викладачів та студентів кафедри.

Завідувач кафедри
англійської філології

проф. Михайло Білинський